

CONVENIO DE COLABORACIÓN ENTRE A CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN, FORMACIÓN PROFESIONAL E UNIVERSIDADES, A AXENCIA PARA A MODERNIZACIÓN TECNOLÓXICA DE GALICIA E AS UNIVERSIDADES DE SANTIAGO DE COMPOSTELA E VIGO PARA DESENVOLVER O PROXECTO NÓS: O GALEGO NA SOCIEDADE E ECONOMÍA DA INTELIXENCIA ARTIFICIAL

En Santiago de Compostela, a 26 de outubro de 2023

REÚNENSE

Don Román Rodríguez González, conselleiro de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades, que actúa en virtude das facultades que lle atribúe o artigo 34 da Lei 1/1983, do 22 de febreiro, reguladora da Xunta e da súa Presidencia; que modificaron a Lei 11/1988, do 20 de outubro, e a Lei 12/2007, do 27 de xullo, de acordo co seu nomeamento no Decreto 60/2022, do 15 de maio e no uso das atribucións que lle confire o Decreto 119/2022, do 23 de xuño, que se publicou no DOG número 126, do 4 de xullo, que establece a estrutura orgánica da Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades.

Don Julián Cerviño Iglesias, director da Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia (en diante Amtega), actuando en nome e representación da dita Axencia, en virtude das facultades conferidas polo Decreto 252/2011, do 15 de decembro, polo que se crea a Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia e se aproban os seus estatutos, modificado polo Decreto 9/2021, do 21 de xaneiro, polo que se suprime o Centro Informático para a Xestión Tributaria, Económico-Financeira e Contable (CIXTEC) e se modifica o Decreto 252/2011, do 15 de decembro, polo que se crea a Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia e se aproban os seus estatutos e o Decreto 149/2022, do 1 de setembro, polo que se nomea director da Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia.

Don Antonio López Díaz, reitor magnífico da Universidade de Santiago de Compostela, en virtude do establecido nos seus estatutos e do nomeamento como

reitor polo Decreto 35/2022, do 17 de marzo, (DOG núm. 56 do 22 de marzo de 2022), actuando en nome e representación da devandita entidade.

Don Manuel Joaquín Reigosa Roger, reitor magnífico da Universidade de Vigo, que actúa en nome e en representación desta entidade en virtude do establecido nos seus estatutos e do nomeamento como reitor polo Decreto 110/2022, do 9 de xuño, (DOG núm. 117 do 20 de xuño).

Interveñen en función dos seus respectivos cargos e no exercicio das facultades que teñen conferidas e,

EXPOÑEN

1. Que o artigo 27 do Decreto 198/2020, atribúelle á Consellería de Cultura, Educación Formación Profesional e Universidades a través da Secretaría Xeral de Política Lingüística (en adiante SXPL), entre outras, as funcións de promover, coordinar e desenvolver a política de investigación que favoreza a normalización lingüística nas súas diferentes manifestacións, especialmente no eido do léxico e a terminoloxía, así como, promover o diálogo, a cooperación e a colaboración con outras institucións competentes en materia de política lingüística e desenvolver medidas para o fomento do uso do idioma nos diferentes eidos sociais e económicos de Galicia, co fin de incrementar a dispoñibilidade de produtos e servizos en galego.

2. Que a Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia (en diante Amtega) encádrase nas entidades instrumentais do sector público autonómico reguladas no título III da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia. É unha axencia pública autonómica que ten obxectivos básicos a definición, o desenvolvemento e a execución dos instrumentos da política da Xunta no ámbito das tecnoloxías da información e comunicacións, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico. Os seus estatutos atribúenlle, entre outras, as seguintes competencias e funcións: a dirección e xestión de todas as actuacións da Xunta de Galicia en materia de tecnoloxías da información e as comunicacións e o deseño e liderado de iniciativas que contribúan a impulsar o desenvolvemento da Sociedade da Información en

Galicia, garantindo os dereitos dos cidadáns e eliminando as barreiras que se opoñan á expansión e ao uso das novas tecnoloxías.

3. Que a Universidade de Santiago de Compostela (en diante USC) é unha entidade que leva a cabo actividades de investigación, docencia e desenvolvemento científico e tecnolóxico, que ten entre os seus fins o de procurar o seu enraizamento na sociedade galega que a sustenta e, en xeral, contribuír ao seu progreso social, económico, cultural e tecnolóxico, e é unha peza clave no proceso de normalización lingüística tanto polos diferentes campos culturais que abrangue como pola súa condición de referente social de prestixio o que a configura como un dos principais axentes xeradores de coñecemento de Galicia. A referida institución universitaria conta entre os seus centros de investigación co Instituto da Lingua Galega (ILG), referente de recoñecido prestixio na súa contribución ao desenvolvemento da investigación científica sobre a lingua galega. Dende o ano 1975, o centro de investigación está traballando na recollida de material dialectal no dominio lingüístico galego e, froito desta recollida, é un ficheiro lexicográfico que contén o vocabulario galego extraído de obras editadas ou inéditas que apareceron en forma distinta á de dicionario. Son tamén resultado do seu labor os materiais do Atlas Lingüístico Galego, do que se levan publicado varios volumes. O ficheiro lexicográfico como os cadernos do ALGa, están dispoñibles para os investigadores na sede do ILG, e son hoxe unha fonte de información imprescindible para calquera traballo sobre gramática e léxico, o centro dispón do Arquivo do Galego Oral, así como o Corpus Oral Informatizado da Lingua Galega (CORILGA), que permitirá investigar sobre a variación e o cambio no galego falado actualmente, e no que se incorporan ferramentas de tecnoloxías da fala.

A USC, a través do Centro Singular de Investigación en Tecnoloxías Intelixentes, (CiTIUS) dispón, así mesmo, de recursos materiais e persoais no ámbito tecnolóxico e de investigación que complementan as necesidades para o desenvolvemento e execución do Proxecto Nós. O dito centro conta cunha dilatada experiencia en investigación, desenvolvemento e innovación no ámbito da intelixencia artificial e das tecnoloxías da linguaxe natural, nomeadamente nas linguas ibéricas, como o galego, portugués e castelán, e colabora con empresas do sector para dinamizar e poñer en

valor emprendementos vinculados a proxectos relacionados coa Intelixencia Artificial (IA) e as Tecnoloxías Lingüísticas (TL)

4. Pola sua parte, a Universidade de Vigo (en adiante UVigo) é tamén unha entidade que leva a cabo actividades de investigación, docencia e desenvolvemento científico e tecnolóxico, e ten entre os seus fins o de procurar o seu enraizamento na sociedade galega que a sustenta e, en xeral, contribuír ao seu progreso social, económico, cultural e tecnolóxico. Así pois, é unha peza clave no proceso de normalización lingüística tanto polos diferentes campos culturais que abrangue como pola súa condición de referente social de prestixio o que a configura como un dos principais axentes xeradores de coñecemento de Galicia. A referida institución universitaria conta entre os seus centros de investigación co Centro AtlanTTic incorporado aos traballos para o desenvolvemento do proxecto Nós de Intelixencia Artificial na liña de traballo relacionada co **recoñecemento automático da fala**. É un centro de Investigación en tecnoloxías de telecomunicación que desenvolve a súa actividade científica no ámbito da privacidade e a seguridade, as tecnoloxías multimedia, as redes de datos, os e-servizos, a bioenxeñería, as comunicacións por satélite e, en xeral, de radio e ópticas. Con máis de 170 profesionais leva a cabo una intensa labor investigadora e de transferencia con participación en diferentes proxectos. Dispón, así mesmo, de recursos materiais e persoais no ámbito tecnolóxico e de investigación que complementan as necesidades para o desenvolvemento e execución do Proxecto Nós.

5. Que a Unión Europea está a traballar na consolidación dun modelo de regulación e en políticas que permitan o desenvolvemento e aproveitamento das tecnoloxías dixitais en favor da sociedade e da economía, o que lle ten levado a propoñer, en 2020 e 2021, a Proposta de Regulamento do Parlamento Europeo e do Consello polo que se establecen normas harmonizadas en materia de intelixencia artificial (Lei de intelixencia artificial) e se modifican determinados actos legislativos da Unión (COM/2021/206). Isto comporta que as iniciativas innovadoras que desenvolva a Xunta de Galicia neste eido deban introducir aspectos de investigación de vangarda que permitan que tales desenvolvementos se planifiquen prevendo que sexan compatibles non só coa regulación actual, senón cos futuros desenvolvementos normativos.

6. No ámbito normativo da Comunidade Autónoma de Galicia, a Lei 6/2013, do 13 de xuño, do sistema universitario de Galicia establece no seu artigo 111 que a transferencia de coñecemento é un dos mecanismos polos que o valor creado na universidade a través da investigación retorna á sociedade. Así pois, pola súa contribución ao desenvolvemento e ao crecemento económico, a transferencia constitúe unha actividade fundamental para a universidade.

7. Nos últimos anos, o impulso da presenza da lingua galega no desenvolvemento dixital xa quedou recollido na estratexia tecnolóxica da Xunta de Galicia, tanto na Axenda Dixital 2014.gal, como na posterior Axenda Dixital de Galicia 2020. Neste ámbito realizáronse importantes esforzos para dotar o galego de ferramentas tecnolóxicas (tradutores automáticos, dicionarios en liña, plataformas en liña para a difusión do coñecemento da lingua galega etc.) e poñelas á disposición do conxunto da cidadanía a través de iniciativas como os recursos lingüísticos do portal web <https://www.lingua.gal> da Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia e, outros, promovidos por diversas institucións e entidades públicas ou privadas.

Porén, a situación do galego no contexto dixital non é equiparable a outras linguas como o inglés ou o castelán, polo que precisa dun impulso decidido que a sitúe como lingua de uso convencional nos recursos tecnolóxicos de uso común pola sociedade e para acadar que o galego dea un paso decidido cara adiante no eido das tecnoloxías intelixentes, o “Proxecto Nós” e a súa estratexia de intelixencia artificial ao servizo da lingua galega, pretende ter visibilidade a través da acción conxunta das partes deste convenio e, nesa dimensión colaborativa, aliñarse tamén cos principios inspiradores da nova Estratexia de Especialización Intelixente de Galicia RIS3 2021-2027, para lles dar respostas ás demandas e ás necesidades da sociedade.

8. Nós é un proxecto inédito, que leva a denominación dunha xeración de intelectuais galegos que foron quen de impulsar a cultura galega a través da súa lingua e, igual que fixera a intelectualidade galega do século XIX, o proxecto nace, na actualidade, coa virtualidade de configurarse como a pedra alicerce do ecosistema dixital que permitirá xerar recursos dixitais e lingüísticos transversais que lle proporcionarán ao galego a posibilidade de se incorporar a plataformas tecnolóxicas, das cales, ata o de

agora, estivera excluído: plataformas audiovisuais, videoxogos e noutros recursos tecnolóxicos e dispositivos dixitais presentes e futuros.

A finalidade que persegue o Proxecto Nós co seu desenvolvemento é acadar unha ampla variedade de recursos lingüísticos en galego de alta calidade e que serán publicados en formato dixital baixo licenzas libres e a través de ferramentas con códigos abertos para ser empregadas, libre e gratuitamente en calquera tipo de soporte dixital polas diferentes institucións públicas e, mesmo, polos axentes que conforman o tecido económico empresarial e, asemade, pola sociedade en xeral.

A infraestrutura de recursos tecnolóxicos e lingüísticos que se xeren co desenvolvemento do proxecto permitirá que o galego experimente un salto cualitativo dentro do universo dixital, fito histórico que favorecerá o proceso de transformación dixital da acción da Xunta de Galicia e doutras administracións públicas e garantirá que a cidadanía en xeral poida participar no mundo dixital sen renunciar a súa lingua ao mesmo nivel que un falante dunha lingua global, como pode ser o inglés ou o castelán. Os recursos resultantes do proxecto clasificaranse en tres categorías: recursos lingüísticos, tecnoloxías lingüísticas e demostradores. Nomeadamente desenvolverase un sintetizador de voz, que vai permitir a terceiros incluír nos seus produtos voces artificiais de alta calidade en galego, podendo escoller xénero e idade; un recoñecedor de fala, que posibilite a interacción persoa-máquina; un xerador de lingua natural que converta datos en oracións en galego; sistemas de diálogo xenérico, así como un elenco de respostas e preguntas, tanto a través de texto como de voz; un tradutor automático a outras linguas e viceversa; e un corrector lingüístico automático, tanto ortográfico como léxico e gramatical. A UVigo intégrase ao proxecto como parte fundamental dos traballos a desenvolver no ámbito do recoñecemento automático da fala.

9. O proxecto na súa dimensión global encádrase dentro das estratexias galega, española e europea orientadas ao desenvolvemento de tecnoloxías, ferramentas e recursos para a proxección das linguas nos ámbitos de aplicación da intelixencia artificial. Neste contexto, a Xunta de Galicia aprobou a Estratexia Galicia Dixital 2030, que identifica a innovación tecnolóxica como instrumento para a proxección dos sinais

de identidade de Galicia e, en particular, da lingua galega para promover o coñecemento e o seu uso en todo tipo de soportes e formatos dixitais.

10. Con data 8 de abril de 2022, o Consello da Xunta de Galicia adoptou o acordo mediante o cal se aprobou a Estratexia de especialización intelixente (RIS3) de Galicia 2021-2027, que define o marco para as políticas de investigación e innovación da Comunidade Autónoma neste período, así como o Plan de investigación e innovación de Galicia 2022-2024, que concreta desde un punto de vista operativo este marco estratéxico.

A RIS3, no período 2021-2027, aborda a través da I+D+i tres grandes retos da economía e a sociedade galega. Para darlles resposta, por unha banda, a estratexia orienta as capacidades e esforzos de investigación e innovación en Galicia cara a 3 prioridades temáticas transversais, e pola outra reforza e impulsa o ecosistema galego de innovación a través de 5 obxectivos estratéxicos, ao redor dos que articula os instrumentos e actuacións a desenvolver integrados nos correspondentes programas.

Este convenio enmárcase na RIS3 de Galicia 2021 – 2027 e alíñase co reto 2 (modelo industrial sustentado na competitividade e no coñecemento) e coa prioridade 2 (dixitalización). Ten como obxectivo estratéxico o 1, que pretende avanzar na configuración dun ecosistema máis integrado, axuntando as capacidades e esforzos dende as entidades xeradoras de coñecemento para facilitar a colaboración entre elas, así como a transferencia ao conxunto do tecido empresarial. Asemade, intégrase no programa Integra do Plan Galego de Investigación e Innovación 2022-2024.

11. No ano 2021 a Xunta de Galicia a través da extinta Consellería de Cultura, Educación e Universidade, a Amtega e a USC asinaron un convenio de colaboración para a xeración de recursos lingüísticos e tecnolóxicos en lingua galega. Proxecto Nós: O galego na sociedade e economía da intelixencia artificial, cuxa vixencia rematou o 15 de decembro de 2021. A finalidade deste primeiro convenio foi a elaboración conxunta do plan de traballo do Proxecto Nós durante as seguintes catro anualidades

posteriores ao remate da súa vixencia. No citado plan recóllese o detalle dos diferentes proxectos, recursos, demostradores e casos de uso a desenvolver no proxecto durante o período de execución que desenvolven as tres liñas estratéxicas seguintes:

- Liña1: conversación (oral ou escrita) con persoas
- Liña 2: calidade da lingua
- Liña 3: xestión da información

12. O 29 de abril do ano 2022 subscribiuse un novo convenio co obxectivo de intensificar a colaboración iniciada para desenvolver o citado proxecto. Durante o ano 2022 realizáronse tarefas en seis dos oito subproxectos previstos e que afectan aos ámbitos que a continuación se identifican: síntese de voz, recoñecemento da fala, xeración automática de textos, sistemas de diálogo, tradución automática, corrección e avaliación lingüística e acadáronse os fitos previstos no convenio relativos ao novo corpus web para o galego, aos modelos semánticos neuronais para o galego, ao corpus de avaliación sintáctica de modelos neuronais e a presentación dos prototipos de probas do tradutor neuronal, do recoñecedor automático da fala e do xerador automático de descrições textuais de datos en tempo real.

13. Que é interese das partes asinantes, no marco de colaboración establecida, manter e intensificar esta colaboración, integrando a UVigo no eido de traballo do recoñecemento automático da fala mediante a sinatura dun novo convenio de colaboración para contribuír a situar o galego no ámbito dixital en igualdade de condicións con outras linguas. O proxecto Nós é vital para a nosa lingua e cultura mais tamén é un proxecto importante polo seu impacto económico, laboral e de investigación e innovación que terá unha enorme proxección na creación de novos postos de traballo na nova industria do coñecemento e desenvolvemento tecnolóxico, cun alto nivel de cualificación e especialización.

14. Que as partes son conscientes da responsabilidade que teñen no proceso normalizador, así como á hora de cumprir cos obxectivos previstos na Lei 3/1983, de normalización lingüística e no Plan xeral de normalización da lingua galega que

aprobou, por unanimidade, o Pleno da Cámara do Parlamento de Galicia na súa sesión do día 21 de setembro de 2004, xa que logo, a comunidade autónoma necesita dispor de traballos de investigación e dunha estratexia común para o desenvolvemento dun proxecto, como Nós, que permitirá xerar os recursos necesarios para colocar o galego na vangarda das tecnoloxías intelixentes, nomeadamente naquelas áreas relacionadas coas tecnoloxías lingüísticas e, de modo xeral, na sociedade e economía da intelixencia artificial.

15. Que a sinatura deste convenio ten por finalidade a prestación dun servizo de carácter público e social que a través da transferencia do coñecemento incide na sociedade en xeral, e que se executará mediante a acción coordinada e colaborativa pública a través de diferentes departamentos da Xunta de Galicia, a USC e a UVigo por medio dos organismos especializados delas dependentes, como son, o ILG o CiTIUS e o Centro AtlanTTic, respectivamente, por ser estes, referencias indiscutibles no eido da investigación lingüística e das tecnoloxías intelixentes. Son as únicas entidades públicas que no ámbito da Comunidade Autónoma Galega contan cos coñecementos técnicos, traballos de investigación avanzada en materia de intelixencia artificial e tecnoloxía lingüística, así como dos medios materiais e humanos máis especializados para realizar as tarefas de investigación necesarias nos paradigmas avanzados da intelixencia artificial (análise de datos sobre procesos, analítica avanzada de procesos, tecnoloxía da linguaxe natural e intelixencia artificial responsable) para a realización do obxecto do convenio. En consecuencia, pola singularidade das accións que se van desenvolver ao abeiro deste convenio e a súa especialidade non é posible promover a concorrência pública.

Por todo isto, as partes asinantes acordan subscribir este convenio de colaboración coa finalidade de darlle un pulo decidido á lingua galega no ecosistema dixital e na vangarda das tecnoloxías intelixentes.

CLÁUSULAS

Primeira.- Obxecto do convenio

1. O obxecto deste convenio é establecer as condicións polas que se rexerá a colaboración entre a Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades, a través da SXPL e do Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades, (en diante CRPIH) dela dependente, a Amtega, a USC a través do ILG e CiTIUS, a Uvigo a través do Centro AtlanTTic para o desenvolvemento gradual e por fases do Proxecto Nós: o galego na sociedade e economía da intelixencia artificial, co seguinte plan de traballo:

1.1 Para a USC:

1.1.1 As accións a desenvolver están orientadas aos demostradores desenvolvidos ao abeiro do Convenio 2022: o tradutor, o sintetizador de voz (TTS) e o recoñecedor de voz (ASR). As tarefas a desenvolver son:

- Migración dos demostradores á súa localización definitiva para posta a disposición pública
- Mellora e adaptación dos demostradores en base aos resultados das avaliacións (Tradutor, TTS e ASR)
- Diseminación e difusión

1.2 Para a Uvigo:

1.2.1 Avaliación da ferramenta de recoñecemento automático de fala desenvolvida no proxecto Nós.

Para esta avaliación a UVigo empregará o seu material audiovisual xa empregado en avaliacións anteriores o que permitirá comparar a calidade da ferramenta do Proxecto Nós ca doutros sistemas.

1.2.2 Desenvolvemento de ferramentas para a validación dos recursos orais a partir de ferramentas multilingües (por exemplo, o sistema Whisper de OpenAI) que permitirá o desenvolvemento dunha nova versión da ferramenta de recoñecemento automático da fala do Proxecto Nós especializada no subtítulo automático de contidos audiovisuais. Para o desenvolvemento desta actividade é preciso contar cun servidor de cálculo de altas prestacións con polo menos 3 GPUs que permita o axuste e adaptación ao galego de modelo tipo Whisper. A valoración estimada do custe e instalación do equipo na rede de computadores da UVigo ascende a **30.000,00€**

1.2.3. Para o desenvolvemento das liñas de traballo anteriores a UVigo poñerá a disposición do proxecto recursos humanos e a súa dedicación investigadora con 90 horas de traballo durante a vixencia do convenio. As persoas investigadoras a disposición do proxecto son, respectivamente, Laura Docío Fernández, Carmen García Mateo e Eduardo Rodríguez Banga.

Investigador/a	num. horas	custe hora	total
Laura Docío Fernández - Profesora Contratada Doutora	90	45,00 €	4.050,00 €
Carmen García Mateo - Catedrática de Universidade	90	50,00 €	4.500,00 €
Eduardo Rodríguez Banga - Profesor Titular de Universidade	90	45,00 €	4.050,00 €
Total			12.600,00 €

Segunda.- Partes do convenio

1 A Xunta de Galicia coa implicación dos seguintes departamentos:

1.1 A Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades, a través da SXPL e do CRPIH, dela dependente.

1.2 A Amtega

2. A USC a través do ILG e o CiTIUS, e a Uvigo a través do Centro AtlanTTic por ser centros de referencia en investigación lingüística e de tecnoloxías intelixentes.

Terceira.- Compromisos das partes

As partes asinantes deste convenio comprométense a desenvolver de forma colaborativa e conxunta no ámbito das súas competencias as accións necesarias para o eficaz cumprimento do obxecto deste convenio e nomeadamente as seguintes:

1. A Xunta de Galicia, a través da SXPL e o CRPIH dependentes da Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades e da Amtega asume os seguintes compromisos:

- A participar activamente nas accións estratéxicas para o desenvolvemento do plan de traballo do Proxecto Nós durante o ano 2023, en especial nos aspectos vinculados ao seu ámbito competencial.

- A contribuír ao financiamento do obxecto deste convenio nos termos previstos na cláusula quinta deste convenio.

- Ao mantemento dos investimentos dedicándoos á finalidade para a que foron realizados.

2. A USC, a través do ILG e o CiTIUS comprométese:

- A colaborar activamente en todas as actuacións previstas neste convenio e no desenvolvemento das tarefas investigadoras e de realización dos resultados previstos no Plan de traballo para o ano 2023 segundo a metodoloxía proposta e durante a vixencia do convenio.

- A asignar os medios humanos e materiais que sexan necesarios e, de ser o caso, a contratación das colaboracións externas ou doutros servizos que se precisen para a execución das actuacións previstas neste convenio. Se fose necesario contratar medios humanos, técnicos ou materiais complementarios para o axeitado desenvolvemento do obxecto do convenio, a devandita contratación realizarase de acordo coa normativa específica que resulte de aplicación ao abeiro da Lei 9/2017, de 8 de novembro, de contratos do sector público, pola que se traspoñen ao

ordenamento xurídico español as directivas do Parlamento Europeo e do Consello 2014/23/UE e 2014/24/UE, de 26 de febreiro de 2014.

- A achegar coa xustificación os informes e documentos que acrediten fidedignamente o desenvolvemento do obxecto do presente convenio, así como os informes e demais documentos requiridos pola Xunta de Galicia.
- A contribuír ao financiamento do obxecto deste convenio nos termos previstos na cláusula quinta deste convenio.
- Ao mantemento dos investimentos dedicándoos á finalidade para a que foron realizados.
- A facer figurar expresamente o financiamento da Xunta de Galicia na totalidade das actuacións asociadas a este Convenio.
- A garantir, como parte activa dos resultados do proxecto Nós no seu conxunto, que os materiais utilizados para as investigacións correspondentes e na recollida de datos que a USC dispón de todos os dereitos necesarios de contido patrimonial derivados propiedade intelectual e das autorizacións correspondentes.
- A facilitar cuantos datos resulten necesarios para a valoración do convenio no marco da avaliación da RIS3 Galicia ou doutros mecanismos, entre os que se incluírán indicadores xerais e específicos de I+D+i.

3. A UVigo, a través do Centro AtlanTTic comprométese:

- A colaborar activamente en todas as actuacións previstas no obxecto deste convenio e no desenvolvemento das tarefas investigadoras e de realización dos resultados previstos no Plan de traballo para o ano 2023.
- A asignar os medios humanos e materiais que sexan necesarios e, de ser o caso, a contratación das colaboracións externas ou doutros servizos que se precisen para a execución das actuacións previstas neste convenio. Se fose necesario contratar medios humanos, técnicos ou materiais complementarios para o axeitado desenvolvemento do obxecto do convenio, a devandita contratación realizarase de acordo coa normativa específica que resulte de aplicación ao abeiro da Lei 9/2017,

de 8 de novembro, de contratos do sector publico, pola que se traspoñen ao ordenamento xurídico español as directivas do Parlamento Europeo e do Consello 2014/23/UE e 2014/24/UE, de 26 de febreiro de 2014.

- A achegar coa xustificación os informes e documentos que acrediten fidedignamente o desenvolvemento do obxecto do presente convenio, así como os informes e demais documentos requiridos pola Xunta de Galicia.
- A contribuír ao financiamento do obxecto deste convenio nos termos previstos na cláusula quinta deste convenio.
- Ao mantemento dos investimentos dedicándoos á finalidade para a que foron realizados.
- A facer figurar expresamente o financiamento da Xunta de Galicia na totalidade das actuacións asociadas a este Convenio.
- A garantir, como parte activa dos resultados do proxecto Nós no seu conxunto, que os materiais utilizados para as investigacións correspondentes e na recollida de datos a Uvigo dispón de todos os dereitos necesarios de contido patrimonial derivados propiedade intelectual e das autorizacións correspondentes.
- A facilitar cuantos datos resulten necesarios para a valoración do convenio no marco da avaliación da RIS3 Galicia ou doutros mecanismos, entre os que se incluírán indicadores xerais e específicos de I+D+i.

Cuarta.- Responsabilidade do proxecto

1. A Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades, a través da SXPL e o CRPIH, a Amtega, a USC a través do ILG e o CiTIUS, a UVigo, a través do Centro AtlanTTic serán as encargadas de realizar as actuacións necesarias para desenvolver as actividades obxecto do convenio, nun proceso de colaboración continuo. As entidades asinantes, como coorganizadoras, terán unha participación activa e esencial na realización do obxecto do convenio e compartirán, nos termos que se indiquen neste convenio, a titularidade dos resultados dos traballos realizados.

2. A participación do equipo de traballo ou equipos de traballo dos investigadores da USC e da UVigo nas actividades recollidas neste convenio efectuarase conforme á regulamentación propia da USC e da UVigo de acordo coa Lei 53/1984, de 26 de decembro, de incompatibilidades do persoal ao servizo das administracións públicas e ao abeiro do establecido no artigo 83 da Lei orgánica 6/2001, do 21 de decembro, de Universidades, modificada pola Lei orgánica 4/2007, do 12 de abril.

3. A sinatura deste convenio non implica relación laboral, contractual ou de calquera outro tipo entre os profesionais que vaian desenvolver as actividades previstas nel e a Xunta de Galicia, ou a Amtega, de tal xeito que a estas non se lle poderá esixir responsabilidade ningunha –nin directa, nin indirecta, nin subsidiaria– polos actos ou feitos acaecidos no desenvolvemento do convenio.

Quinta.- Orzamento e financiamento do convenio

1. O orzamento previsto para a realización do obxecto do presente convenio durante a súa vixencia ascende a un total de **81.480,60€** dos que **38.880,60 €** se corresponden co plan de traballo colaborativo que lidera a USC e **42.600,00€** ao plan de traballo da Uvigo para a execución deste convenio.

2. Tendo en conta os diferentes ámbitos de especialización das universidades participantes e que os traballos a executar pola USC e UVigo son diferentes aínda que complementarios no ámbito dos desenvolvementos prácticos da intelixencia artificial e das tecnoloxías lingüísticas aplicables ao proxecto Nós no seu conxunto configúranse como partes individualizadas do seu obxecto dous paquetes de traballo liderados polas Universidades participantes que son a USC e Uvigo.

3 Para a USC a colaboración materialízase no seguinte:

a) A Xunta de Galicia, a través da Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades e da Amtega colaborará na realización das actividades obxecto deste convenio que lidera a USC cunha cantidade máxima de **trinta mil euros (30.000,00 €)**

a.1) A Consellería de Cultura, Educación Formación Profesional e Universidades a través da SXPL colaborará con fondos propios cun importe máximo de **cinco mil euros (5.000,00€)** con cargo á aplicación orzamentaria **10.02.151A.640.1**. A referida achega equivale a unha porcentaxe sobre o importe total do proxecto do **6,14%** que se destinarán a migración dos demostradores e a súa comunicación e divulgación.

a.2) A Amtega colaborará con fondos propios cun importe máximo de **vinte e cinco mil euros (25.000,00 €)** con cargo á aplicación orzamentaria **07.A1.571A.626.0**. A referida achega equivale a unha porcentaxe sobre o importe total do proxecto do **30,68%** que se destinarán a mellora dos demostradores.

Os devanditos importes destinaranse ao cofinanciamento dunha parte dos custos necesarios para o desenvolvemento do obxecto do convenio segundo o plan de traballo da USC do ano 2023 nun proceso de colaboración continuo baseado nos principios inspiradores da intelixencia artificial e das tecnoloxías da linguaxe, e de acordo coa seguinte táboa:

Actuación	Persoal/recurso	Orzamento
Migración dos demostradores	Colaboración externa	2.500,00 €
Mellora e adaptación dos demostradores	Colaboración externa	22.000,00 €
Diseminación e difusión	redes sociais, asistencia a eventos	2.500,00 €
TOTAL CUSTOS DIRECTOS		27.000,00 €
CUSTOS INDIRECTOS (10%)		3.000,00 €
*TOTAL + CUSTOS INDIRECTOS		30.000€

b). A USC, a través do ILG e o CiTIUS, contribuirá, con cargo aos seus orzamentos propios, a financiar a diferenza entre a achega económica da Xunta de Galicia e o orzamento total do convenio. Para tales efectos, a USC cofinanciará unha parte dos custos nos que incorran as partes asinantes pola realización das obrigas derivadas deste convenio e que non financiará a Xunta de Galicia (gasto en persoal, material, instalacións, equipamentos...). O importe estimado desta asignación é de **oito mil oitocentos oitenta euros con sesenta céntimos (8.880,60€)** que equivale ao **10,89%** sobre o importe total do proxecto, sen prexuízo do seu incremento en atención ás horas de traballo efectivamente dedicadas ao desenvolvemento do obxecto deste convenio polo persoal propio docente e investigador adscrito a este proxecto.

c) O custo referido ao **valor/hora** do equipo ou dos equipos de traballo que participen na dirección técnica e de execución do plan de traballo do proxecto Nós durante a vixencia do convenio será a seguinte:

persoal	h/ se- mana	nº se- manas	custo/hora	Total (€)
Barro Ameneiro, Senén	1	19	63,41	1.204,79
Bugarín Díz, Alberto José	1	19	54,87	1.042,53
Gamallo Otero, Pablo	2	19	49,26	1.871,88
Fernández Rey, Elisa	1	19	49,54	941,26
Regueira Fernández, Xosé Luis	2	19	57,23	2.174,74
Dubert García, Francisco José	2	19	43,3	1.645,40
			TOTAL USC RE- CURSOS PROPIOS	8.880,60(€)

d) O importe do convenio destinarase na súa totalidade a cubrir o custo do desenvolvemento do proxecto segundo o programa de traballo do ano 2023, sen que a USC obteña lucro ningún.

4 Para a UVigo a colaboración materialízase no seguinte:

a) A Xunta de Galicia, a través da da Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades e da Amtega colaborará na realización das actividades

obxecto deste convenio lideradas pola Uvigo cunha cantidade máxima de trinta mil euros (**30.000,00 €**),

a. 1) A Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades a través da SXPL colaborará cun importe máximo de **cinco mil euros (5.000,00 €)** con cargo a aplicación orzamentaria **10.02.151A.640.1**. A referida achega equivale a unha porcentaxe sobre o importe total do proxecto do **6,14%** e destinarase a contribuír ao financiamento dos recursos tecnolóxicos para validar o material.

a.2) A Amtega colaborará cun importe máximo de **vinte e cinco mil euros (25.000,00 €)** con cargo a aplicación orzamentaria **07.A1.571A.626.0**. A referida achega equivale a unha porcentaxe sobre o importe total do proxecto do **30,68%** e destinarase a contribuír ao financiamento dos recursos tecnolóxicos para validar o material.

b) A UVigo, a través do Centro AtlanTTic, cofinanciará unha parte dos custos nos que incorran as partes asinantes pola realización das obrigas derivadas deste convenio e que non financia a Xunta de Galicia (gasto en persoal, material, instalacións, equipamentos.....). O importe estimado desta asignación é de **12.600,00 €** que equivale á porcentaxe do **15,47%** sobre o importe total do convenio, sen prexuízo do seu incremento en atención ás horas de traballo efectivamente dedicadas ao desenvolvemento dos traballos polo persoal propio docente e investigador adscrito a este proxecto.

c) O custo referido ao **valor/hora** dos investigadores do equipo da UVIGO para executar o plan de traballo do proxecto Nós durante a vixencia do convenio cuantifícase en 45 euros para dúas das persoas investigadoras e 50 euros para a terceira persoa investigadora, e segundo a distribución que figura no cadro de persoal da **cláusula primeira** deste convenio.

d) A referida achega en especie (horas de traballo do persoal investigador) destinarase ao cofinanciamento dos custos necesarios para o desenvolvemento do obxecto do convenio nun proceso de colaboración continuo baseado nos principios inspiradores da intelixencia artificial e das tecnoloxías da fala e financiará

exclusivamente unha parte dos custos reais do obxecto do convenio sen que a UVigo obteña beneficio ou lucro ningún.

Sexta.- Forma de pagamento e xustificación do convenio

1. A documentación requirida na fase xustificativa presentarase electronicamente por ambas as dúas universidades accedendo ao expediente na Carpeta do cidadán da persoa solicitante/representante, <https://sede.xunta.gal/carpeta-do-cidadan>. Código de procedemento PRO04A.

2. A **USC e a UVigo**, respectivamente, para recibir as achegas económicas das unidades ou entes cofinanciadores da Xunta de Galicia por mor dos custos necesarios para o desenvolvemento do proxecto segundo o Plan de traballo para o ano 2023, presentará electronicamente, coa data límite do **10 de decembro** a seguinte documentación:

- Un certificado da persoa responsable da Xerencia da USC/UVigo ou dos órganos de control que corresponda en cada universidade, que acredite a toma de razón en contabilidade de que se executou o obxecto do convenio e que as achegas das partes cofinanciadoras foron destinadas integramente ao desenvolvemento do obxecto do convenio e ao pagamento dos custos por hora do persoal investigador propio e, de ser o caso, os custos do persoal externo contratado, que irá acompañado dunha relación valorada das horas dedicadas ao proxecto polo equipo ou equipos de traballo da USC/UVigo e, tamén, dos colaboradores externos.

- Unha memoria asinada pola persoa investigadora principal do equipo de traballo de ambas as dúas universidades (ou dos equipos de traballo, de configurarse máis dun) na que se fará constar de forma detallada as accións realizadas, os resultados obtidos e as incidencias máis significativas.

3. No caso de que a acreditación dos custos do convenio e, máis concretamente, a súa equivalencia en horas de dedicación ao proxecto, das partes asinantes sexa inferior ao importe do convenio, a achega das unidades ou entes cofinanciadores diminuírase na mesma proporción.

4. Para os efectos de axilizar a tramitación dos pagamentos do convenio polas partes asinantes, a Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades a través da SXPL, asume as tarefas de comprobación da xustificación que presente a USC e a UVigo para acreditar as horas de dedicación ao proxecto polos seus especialistas e segundo o plan de traballo de cada universidade para o ano 2023. Sen prexuízo diso, logo da comprobación que corresponda, a SXPL dará conta do resultado á Amtega. Cada ente cofinanciador tramitará o expediente administrativo para o pagamento da súa achega e a Amtega cumprirá as obrigas que lle corresponda.

5. O pagamento realizarase na conta bancaria que sinala a USC ou a UVigo mediante certificado acreditativo da súa titularidade.

6. Antes de proceder á sinatura deste convenio e para o seu pagamento, a USC e a UVigo deberán presentar, respectivamente:

- Un certificado de non ter pendente de pagamento ningunha débeda coa Administración pública da Comunidade Autónoma de Galicia, expedido pola Consellería de Facenda e Administración Pública.
- Un certificado de estar ao día das obrigas tributarias, expedido pola correspondente delegación ou axencia do Ministerio de Facenda e Función Pública.
- Un certificado de estar ao corrente das obrigas sociais, expedido pola Tesourería da Seguridade Social.

A sinatura deste convenio comportará a autorización ao órgano xestor (SXPL) para solicitar as certificacións que deban emitir a Axencia Estatal da Administración Tributaria, a Tesourería da Seguridade Social e a Consellería de Facenda e Administración Pública da Xunta de Galicia.

7. A USC e UVigo facilitarán toda a información que lle requira a Xunta de Galicia a través da SXPL ou da Amtega, así como a Intervención Xeral da Comunidade Autónoma, de ser o caso, a Intervención Xeral da Administración do

Estado, o Consello de Contas e/ou o Tribunal de Contas no exercicio das súas funcións de fiscalización e control.

8. A SXPL facilitaralle unha copia de toda a documentación presentada pola USC e a UVigo á Amtega xunto coa certificación da realización das actuacións pola USC e a UVigo, no momento que proceda tramitar os pagamentos.

Sétima.- Resultados conxuntos

1. Os resultados obtidos como consecuencia da colaboración obxecto deste convenio corresponderán de xeito conxunto ás partes asinantes e, cada unha delas, poderán facer uso gratuíto destes co consentimento unánime das outras partes.

2. Os dereitos incorporais de propiedade intelectual de carácter patrimonial respecto dos recursos dixitais ou tecnolóxicos que, de ser o caso, se xeren nas diferentes fases de desenvolvemento do proxecto, de titularidade común das partes asinantes, pola sinatura do presente convenio cederanse de xeito gratuíto á Xunta de Galicia para o seu destino ao uso público con formatos dixitais baixo licenzas libres e con códigos abertos para ser empregados, libre e gratuitamente, polas persoas destinatarias.

3. Exceptúase do disposto no parágrafo anterior o resultado da actividade propia do labor investigadora dos traballos de investigación que se utilicen como medios para o desenvolvemento do obxecto do convenio e cuxa propiedade intelectual lle corresponderá á USC ou a Uvigo, respectivamente.

Oitava.- Difusión da colaboración das partes

Nas actuacións informativas e divulgativas, así como nas publicacións que se fagan relacionadas coas actividades deste convenio, farase constar nun lugar destacado a colaboración das partes asinantes e utilizaranse, os anagramas ou logos que correspondan, segundo o previsto pola normativa de identidade corporativa da Xunta de Galicia da USC e da Uvigo, respectivamente.

Sexa cal sexa o medio de difusión, cada unha das partes comprométese a facer mención das outras partes deste convenio.

Novena.- Comisión de seguimento

Crearase unha comisión de seguimento das accións obxecto do presente convenio, facultada para solventar as dúbidas que poidan xurdir na aplicación e interpretación das súas cláusulas e, así mesmo, proporlles ás partes as resolucións de cantas dúbidas xurdan na súa execución. Estará presidida pola persoa representante da SXPL ou pola persoa na que esta delegue, e integrarase ademais por:

- Unha persoa representante da Amtega, nomeada polo seu titular.
- Duas persoa representantes da USC e da UVigo, respectivamente, nomeadas polo seu titular.

A comisión de seguimento manterá reunións periódicas de coordinación, seguimento e control das actividades realizadas e xestionará calquera modificación que xurda no desenvolvemento do proxecto nun proceso de colaboración mutua entre as partes asinantes. Ás reunións da comisión asistirán os seus membros ou as persoas en quen deleguen.

A comisión poderá adoptar as decisións e ditar as instrucións necesarias para asegurar o cumprimento do obxecto do presente convenio. Os acordos da comisión serán inmediatamente executivos.

Décima.- Modificación do convenio

Se posteriormente á sinatura do convenio, e por circunstancias imprevistas debidamente xustificadas, a USC ou a UVigo queren modificar ou cambiar algunhas das actividades contempladas no texto do convenio, esta modificación ou cambio se instrumentará mediante a correspondente addenda.

Os convenios subscritos pola Administración xeral da Comunidade Autónoma e as entidades instrumentais do sector público autonómico poderán ser obxecto de

modificación cando teñan como finalidade o logro dos obxectivos de estabilidade orzamentaria e sostibilidade financeira. Ditas modificacións terán por obxecto a redución do volume das obrigas ou a ampliación do seu prazo de execución.

Décimo primeira.- Vixencia

Este convenio entrará en vigor o mesmo día da súa sinatura dixital pola persoa asinante que o faga en último lugar e terá vixencia ata o **20 de decembro** do ano 2023 agás que sexa denunciado por escrito por algunha das partes asinantes polo incumprimento dos compromisos que nel se recollen, cun mes de antelación polo menos.

Décimo segunda.- Utilización da lingua galega

Todas as accións e actividades que se realicen ao abeiro deste convenio deberán levarse a cabo de acordo co indicado nas vixentes normas ortográficas e morfolóxicas do idioma galego, aprobadas pola Real Academia Galega no ano 2003, tal e como se establece na disposición adicional da Lei 3/1983, do 15 de xuño, de normalización lingüística. Así mesmo, coidarase especialmente o respecto rigoroso á toponimia oficial nos termos previstos no artigo 10 da citada lei.

O incumprimento desta estipulación será considerada causa específica de resolución deste convenio.

Décimo terceira.- Desagregación de datos por sexo

En cumprimento do disposto na Lei 13/ 2021, de 20 de xullo, pola que se modifica o Decreto legislativo 2/2015, de 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade, para garantir a igualdade real entre mulleres e homes no ámbito universitario e da investigación, toda recollida de datos relativa ao convenio deberán incluír variables que posibiliten o coñecemento da diferente situación e os resultados en mulleres e homes separadamente. Esta cláusula será aplicable para o

caso de que se realicen estatísticas e/ou estudos en desenvolvemento das actividades do convenio.

Décimo cuarta.- Rexistro de Convenios. Transparencia e bo goberno

A sinatura deste convenio suporá o consentimento expreso do interesado á Administración para incluír e facer públicos os datos referidos ao convenio, de conformidade co artigo 15 da Lei 1/2016, do 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno, co artigo 8 da Lei 19/2013, do 9 de decembro (BOE 10-12-2013), de transparencia, acceso á información pública e bo goberno e co Decreto 126/2006, do 20 de xullo, polo que se regula o Rexistro de Convenios da Xunta de Galicia

Décimo quinta.- Causas de resolución

Este convenio resolverase:

- 1 Por incumprimento total ou parcial dalgunha das estipulacións que o regulan.
- 2 Polo transcurso do tempo estipulado sen que se culminen as actividades acordadas.

De se resolver o convenio, as partes asinantes poderán, se é o caso, esixir a devolución das cantidades achegadas.

Décimo sexta- Protección de datos de carácter persoal

As partes asinantes comprométense a cumprir, en todo momento, as disposicións contidas na normativa básica estatal e autonómica que xustifica a lexitimidade do tratamento dos datos persoais e dos dereitos dixitais.

Na aplicación deste convenio respectaranse cantas esixencias establece o Regulamento UE 679/2016 xeral de protección de datos e a Lei orgánica 3/2018, do 5 de decembro (BOE 06/12/2018) de protección de datos persoais e garantía dos dereitos dixitais, adoptando cantas medidas resulten necesarias para cumprir as súas previsións e, en particular, para garantir a seguridade e integridade dos datos

persoais e dos dereitos dixitais e, a súa protección fronte a alteracións, perdas, tratamentos ou accesos non autorizados.

Serán de aplicación todos os dereitos e obrigas derivados da normativa aplicable en materia de protección de datos e garantía dos dereitos dixitais.

Décimo sétima.- Administración dixital

As partes asinantes deste convenio respectarán cantas esixencias establece a Lei 4/2019, do 17 de xullo, de Administración dixital de Galicia (DOG 26 de xullo de 2019), que será aplicable ao sector público autonómico, integrado, de acordo co artigo 3 da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral do sector público autonómico de Galicia, pola Administración xeral e polas entidades instrumentais e, tamén, será aplicable á USC.

Décimo oitava.- Natureza xurídica e xurisdición

Este convenio ten carácter administrativo e os seus efectos rexeranse polo establecido nas súas estipulacións, e quedará suxeito ao disposto nos artigos 47 e seguintes da Lei 40/2015, do 1 de outubro, do réxime xurídico do sector público.

Así mesmo, será de aplicación á Xunta de Galicia a Lei 14/2013, do 26 de decembro, de racionalización do sector público autonómico, polo que se refire ao contido da colaboración mediante o desempeño conxunto de tarefas de interese público. O artigo 14 prevé que a Administración xeral da comunidade autónoma e as entidades do sector público, ou estas entre elas, poderán formalizar acordos de colaboración ou cooperación para o servizo aos intereses xerais da súa competencia.

Doutra banda, aínda que é un dos negocios xurídicos excluídos do ámbito de aplicación da Lei 9/2017, de 8 de novembro, de contratos do sector público, pola que se traspoñen ao ordenamento xurídico español as directivas do Parlamento Europeo e do Consello 2014/23/UE e 2014/24/UE, de 26 de febreiro de 2014, no non previsto aplicaráselle os principios recollidos na citada lei, co fin de resolver dúbidas e omisións que puidesen presentarse. Así mesmo, supletoriamente terase en conta o Decreto lexislativo 1/1999, do 7 de outubro, pola que se aproba o texto refundido da Lei de réxime financeiro e orzamentario de Galicia e demais normativa vixente na materia.

A xurisdición contencioso-administrativa será a competente para dirimir as cuestións que puidesen xurdir da aplicación deste convenio.

En proba de conformidade co seu contido as partes asinan telematicamente este convenio.

O conselleiro de Cultura, Educación,
Formación Profesional e Universidades

Román Rodríguez González

O director da Axencia para a
Modernización Tecnolóxica de Galicia

(Amtega)

Julián Cerviño Iglesias

O reitor magnífico da Universidade de
Santiago de Compostela

Antonio López Díaz

O reitor magnífico da Universidade de
Vigo

Manuel Joaquín Reigosa Roger